

Hodnocení diplomové práce

Vytváření geometrických pojmů na 1. stupni ZŠ (srovnání učebnic ČR A SR)

Hana Troppová

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Autorka zvolila téma, které je na vypracování poměrně náročné, protože vyžaduje práci se zahraničními zdroji a především zajištění těchto zdrojů. Diplomantka proto využila možnosti studijního pobytu na Univerzitě Matěje Bela v Banské Bystrici, aby hlouběji pronikla do dané problematiky a aby na území Slovenské republiky uskutečnila i část experimentu.

První část práce je věnována stručnému přehledu vývoje vyučování geometrie na 1. stupni základní školy. Hlavní rozdíly v pojetí geometrie v počátečním vyučování přetrvávají dodnes a promítají se i do tématu práce. To se odráží v prvních dvou výzkumných otázkách, které autorka klade – Jaké je postavení učiva geometrie v základních školských dokumentech pro 1. stupeň ZŠ v ČR a ve SR? V jakém rozsahu se vyskytuje geometrické učivo v učebnicích na 1. stupni v ČR a ve SR?

Aby autorka mohla odpovědět na dané otázky, provedla srovnání státních vzdělávacích dokumentů Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (ČR) a Štátny vzdělávací program (SR). Současně informuje o vazbě na dokumenty jednotlivých škol i o vazbě na mezinárodní klasifikaci vzdělávání. Podrobně si všímá rozsahu, ve kterém je v dokumentech problematika geometrie v počátečním vyučování zařazena, i obsahu učiva.

Hledání odpovědi na druhou výzkumnou otázku se ukázalo jako velmi náročné, protože zejména v České republice existuje několik řad učebnic matematiky pro 1. stupeň a ještě složitější je situace na Slovensku, kde podle zkušeností autorky používají učitelé v jedné třídě často různé učebnice i staršího vydání, ze kterých čerpají geometrické učivo. Pro podrobnou analýzu českých učebnic byly zvoleny řady nakladatelství SPN z období množinového pojetí výuky a současné učebnice nakladatelství Alter, Prodos a Fraus. Analýza u slovenských učebnic (Orbis Pictus Istropolitana, AITEC) ukázala mnohem menší rozsah geometrického učiva i odlišnosti v jeho pojetí. V této části práce oceňuji především tabulkové zpracování, které umožňuje čtenáři rychle se orientovat v problematice a srovnávat zavádění konkrétních geometrických pojmů a jejich vztahů. Zároveň si uvědomuji, jak náročné bylo sestavení každé tabulky a kolik materiálů musela diplomantka projít.

S obtížemi se musela vyrovnávat i při hledání odpovědi na třetí otázku – Lze srovnat geometrické znalosti u žáků na 1. stupni v ČR a ve SR? Při zpracování didaktického testu musely být akceptovány rozdíly ve výuce v obou zemích. Test vypracovalo 19 žáků jedné české školy a 20 žáků dvou slovenských škol. Snaha jedné učitelky dosáhnout co nejlepších výsledků jejích žáků však výstupy ze SR částečně znehodnotila. Odpovědi jednotlivých žáků jsou podrobně zachyceny v tabulce i ve slovním komentáři. Autorka uvádí, kdy považuje řešení za správné a s jakými variantami odpovědi se setkávala. Výsledky jsou zpracovány rovněž graficky pomocí sloupcového a výsečového diagramu. I když je rozsah sledovaných souborů poměrně malý, autorce se podařilo zachytit základní rozdíly v úrovni znalosti dětí, ale především rozdíly v pojetí vyučování, které se do těchto výsledků promítají. Výzkumné otázky a odpovědi na ně dávají obraz o tom, co, jak a s jakými výsledky v jednotlivých zemích ve výuce geometrie probíhá.

Vlastní text práce je doplněn v příloze výtahem ze školských dokumentů, zadáním testu a ukázkami práce žáků.

Práce je psána čtivou formou, bez jazykových chyb. Velkou pozornost věnovala autorka rovněž její grafické podobě. V práci se nevyskytují odborné chyby. Její úroveň svědčí o tom, že diplomantka umí uplatňovat tvořivé teoretické poznatky v praxi.

Doporučuji uznat práci jako diplomovou a navrhuji klasifikaci **výborně**.

V Plzni dne 9. května 2014

Doc. PaedDr. Jana Coufalová, CSc.

vedoucí práce